

5.

TÖRÖKSZENTMIKLÓS VÁROS POLGÁRMESTERE

ELŐTERJESZTÉS

A Képviselő-testület 2019. december 19. napján tartandó **rendes nyilvános** ülésére

Előterjesztő megnevezése:	Markót Imre polgármester
Iktatószám:	TM/1028-248/2019.
Tárgy:	Törökszentmiklós helyi érték védelem alá tartozó fának természetvédelmi kezelési terve 2020-2024. vonatkozó időszakra.
Előterjesztés jellege:	Rendelet-tervezet, <u>Határozat-tervezet</u> , <u>Tájékoztató</u> , Beszámoló
Döntéshozatal:	egyszerű többség
Melléklet:	1 db határozat tervezet 1 db tájékoztató és javaslat
Készítette:	Kollányiné Földi Hajnalka városi főkertész
Véleményezésre megküldve:	a Képviselő-testület Pénzügyi és Városfejlesztési Bizottsága részére
Törvényességi véleményezésre bemutatva:	2019. december 9.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Törökszentmiklós Városi Önkormányzat 258/2015. (X.29.) számú határozatában a város igazgatási területén található, értékes faegyedek helyi védetté nyilvánításáról döntött megfelelő szakmai alátámasztó vizsgálat és előterjesztés alapján. Ezt a döntést megerősítette a város településképi rendelete is.

Az eltelt öt évben a helyi védelem alá helyezett fák egészségi állapota, környezete, környezetének állapota jelentős változást nem mutatott, azonban a fákra vonatkozó kezelési tervet felül kellett vizsgálni, tekintettel arra, hogy a fenti határozat alapján a kezelési terv 2019. évig írt elő feladatokat.

A tájékoztató bemutatja a fák jelenlegi helyzetét, a kezelési terv pedig feladatokat ír elő.

Tisztelt Képviselő-testület!

Kérem az alábbi tájékoztató és a határozati javaslat elfogadását!

Törökszentmiklós, 2019. december 9.

Markót Imre
polgármester

...../2019. () Kt. számú

H a t á r o z a t

Törökszentmiklós város helyi természeti érték védelem alatt álló faegyedeinek a 2020.-2024. évi időszakra vonatkozó tájékoztató és kezelési terv elfogadásáról

Törökszentmiklós Városi Önkormányzat Képviselő-testülete a jelen előterjesztés mellékleteit képező, helyi egyedi természeti érték védelem alatt álló fák jelen állapotáról szóló tájékoztatót, és a következő öt évre szóló kezelési tervre vonatkozó ajánlást megismerte és elfogadja.

Erről értesülnek:

1. Markót Imre polgármester
2. Dr. Libor Imre jegyző
3. Hatósági Osztály
3. Közpénzügyi Osztály
4. Irattár

Tájékoztató a helyi természeti érték védelem alatt álló faegyedek állapotáról.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény lehetőséget biztosított arra, hogy egyes természeti értéket, értékeket helyi védetté nyilvánítson egy település. Városunkban az épített és a természeti környezet értékeinek helyi védelméről szóló 35/2000. (X.17.) számú önkormányzati rendelet tette lehetővé a helyi védelem alá helyezést.

Mivel a településen találhatóak olyan idős faegyedek, amelyek túléltek az elmúlt évtizedek környezeti változásait és érdemesek arra, hogy ne csak eleink, hanem mi is óvjuk, védjük ezeket az egyedeket, valamint, hogy a jövő nemzedéke is láthassa.

A védetté nyilvánítási eljárás során pontos meghatározásra került a fák helyzete, illetve a tulajdonosok köre. A fentieket 258/2015. (X.29.) Kt. számú, „Faegyedek helyi védetté nyilvánításáról” szóló önkormányzati határozat tartalmazza, melynek mellékletei a jogszabály előírása szerint része 2015-2019. évi védett fákra vonatkozó kezelési terv, előírás is. Ezt követően elkészült a város településképezék védelméről szóló önkormányzati rendelet is (2/2018. Törökszentmiklós Város településképezék védelméről – I. 22.), mely részletesen ismerteti a rendelet 1. melléklete 3. pontja szerint a helyi védelemben részesülő természeti értékek:

- 4 db Nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), amelyek a Kossuth téren találhatóak, hrsz: 3582/1
- 4 db Kocsányos tölgy (*Quercus robur*), amelyek a strand területén találhatóak, hrsz: 1134/5
- 1 db Fekete nyár (*Populus nigra*), amely Törökszentmiklós külterületén, Szakállas mellett található, illetve hrsz: 0353/5
- 1 db Törökmogyoró (*Coryllus colurna*), amely a Nagy-Morotva dűlőben, hrsz.: 0643/114 található.

A védett fák fizikai állapotát és környezetét 2019 nyarán terepbejárás során ellenőriztem. A Kossuth téri ostorfák állapota a korukhoz képest megfelelő. Javasolt egy faegészségügyi felmérés a fák állapotának további megőrzése érdekében. A strand területén lévő kocsányos tölgyek állapota kielégítő a legutóbbi állapotfelméréshez képest nincs nagy eltérés. A gyakori látogatottság (fürdővendégek) miatt javasolt a fák állapotának részletesebb felmérése. A Morotva-dűlői törökmogyoró fa körül a mezőgazdasági művelés túl közel zajlik a fa gyökérzetéhez és a fa közvetlen közelében egy erősödő akácfa egyed és sarjai találhatóak. Javasolt az akáccsometék eltávolítása és védősáv létesítése az alászántás elkerülése miatt. A Szakállas melletti ártéren lévő fekete nyárfá egyetlen élő tanúja egy korabeli térképen is ábrázolt, tájképet jelentősen meghatározó hajdani fasornak. A védett fa egyik ága a nyári viharok miatt megsérült, letört, de a fa állóságát, stabilitását nem befolyásolja. Javasolt a letört ág csonkjának szakszerű kezelése.

A helyi természeti értékvédelem alatt álló fák megfelelő egészségi állapotúak és továbbra is érdemesek a helyi védettség fennmaradására, fenntartására.

Törökszentmiklós, 2019. december 9.

Kollányiné Földi Hajnalka
Városi főkertész

I. A Törökszentmiklós Kossuth téri park területén lévő 4 darab Nyugati ostorfa természetvédelmi kezelési terve

1. **Elhelyezkedés:** Törökszentmiklós Kossuth téri park területe
2. **Érintett helyrajzi számok:** Törökszentmiklós belterület 3582/1
3. **Természetvédelmi kezelési terv**

3.1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- a botanikai értékű és tájképi jelentőségű idős fák fennmaradásának biztosítása
- a fákhöz kötődő állatvilág megőrzése
- a természeti érték bemutatása

3.2. Természetvédelmi stratégiák

A szükséges egészségügyi, állapot-fenntartási beavatkozások folyamatos biztosítása a faegyedeken.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Természetvédelmi beavatkozáson kívül egyéb beavatkozások nem végezhetők el a védett fákon és közvetlen közelükben lévő területen.

3.4. Látogatás

A védett természeti érték szabadon látogathatók

3.5. Oktatás és bemutatás

Az oktatást és bemutatást elősegítő új információs tábla kihelyezése

3.6. Kutatás, vizsgálatok

A tervezési terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni

3.7. Terület és földhasználat

A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.

A park területén új építmény csak úgy helyezhető el, ha az a fákat, ágrendszerüket és gyökérzetüket nem érinti.

A területen új építésű infrastruktúra hálózat, új építésű közmű csak úgy építhető, ha az a fákat és gyökérzetüket nem érinti.

A meglévő infrastruktúra hálózat karbantartása során a fák törzse, ágrendszere és gyökérzetük nem sérülhet, környezetükben az eredeti, jelenlegi állapotot minden esetben helyre kell állítani.

3.8. A faj védelmét szolgáló kezelési előírások

A védett természeti érték termőterülete védőövezetnek tekintendő. A védőövezet a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete, körben 2 méterrel megnövelve.

Tilos a fákat kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.

Tilos a talajfelszín letermelése, illetve a további földfeltöltés.

A védett fák jelentős mértékű megváltoztatásának, ápolásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a fa-egészségügyi gallyazása, fakivágás balesetveszély-elhárítás érdekében történik (jegyzői utasítás? jegyzői engedély?).

A védett fák kivágásához hozzájárulás csak annak biológiai pusztulása esetén adható ki, valamint akkor, ha annak állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent. (jegyző?, jegyzői utasítás?)

Szükséges a fák a tervezett időszak alatt egyszeri, teljes növény-egészségügyi felmérése, kezelése, ágak nyesése, odvak kitisztítása, tömedékelése, száraz ágak eltávolítása.

Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása (hullott ágak és levelek összegyűjtése, esetlegesen bekövetkező, a fák vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar- vagy gombafertőzések elleni védekezés; valamint a megfelelő élettér (a lombkoronának megfelelő

földterület) biztosítása. A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs időszakon kívül kell végezni.

A védett fán és környezetében növényvédő szereket és más vegyi anyagokat csak a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni és csak ennek megfelelő végzettséggel rendelkező szakember végezheti el.

3.9. Adminisztráció

A helyi egyedi természeti érték védelem feloldása a jegyző hatásköre. A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket károsító, vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet. A határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében fel kell oldani a természeti érték védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A helyi védett természeti érték védettségének feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét is be kell szerezni.

Az önkormányzat jegyzőjének a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet hivatalból el kell küldenie az illetékes természetvédelmi hatóságnak.

3.10. Munkaterv

3.10.1. Középtávú munkaterv

A kezelési terv érvényességi idejére (2020-2024) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

- A védett természeti érték egészségi állapotának stabilizálása, megőrzése.
- A védett természeti érték környezete jelenlegi állapotának fenntartása.

3.10.2. Éves munkatervek

2020: A Törökszentmiklós, belterület 3582/1 helyrajzi számú ingatlanon (Kossuth-tér) a védett fák mellé a védettséget jelző ismertetőtábla kihelyezése.

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés. Sarjak eltávolítása.

2021: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása,

2022: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása a fák állapotának felmérése, ennek megfelelő kezelés biztosítása.

2023: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2024: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása. A kezelési eredmények összegzése. A kezelési terv felülvizsgálata és a következő öt éves ciklusra való elkészítése.

3.11. A természetvédelmi kezelési terv végrehajtásának ellenőrzése és a terv felülvizsgálata

A természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat Törökszentmiklós Város Jegyzője ellenőrzi.

A kezelési terv felülvizsgálatának időpontja: 2024.

Az új kezelési terv életbe lépésének időpontja: 2025.

II. A Törökszentmiklós Városi Strandfürdő területén lévő 4 darab Kocsányos tölgy természetvédelmi kezelési terve

1. **Elhelyezkedés:** Törökszentmiklós strandfürdő területe
2. **Érintett helyrajzi számok:** Törökszentmiklós belterület 1134/5
3. **Természetvédelmi kezelési terv**

3.1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- a botanikai értékű és tájképi jelentőségű idős fák fennmaradásának biztosítása
- a fákhöz kötődő állatvilág megőrzése
- a természeti érték bemutatásának biztosítása

3.2. Természetvédelmi stratégiák

A szükséges egészségügyi, állapot-fenntartási beavatkozások folyamatos biztosítása a faegyedeken.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Természetvédelmi beavatkozáson kívül egyéb beavatkozások nem végezhetők el a védett fák környezetében

3.4. Látogatás

A védett természeti értékek a tulajdonos (városi strandfürdő) engedélyével látogathatók. A kezelési beavatkozásokat, balesetveszélyt elhárító faápolások elvégzése érdekében, jogszerűen engedélyezett tevékenységet, és engedélyezett munkát végzők számára biztosítani kell a területre történő belépést.

3.5. Oktatás és bemutatás

Az ismertetést és bemutatást elősegítő új információs tábla kihelyezése célszerű.

3.6. Kutatás, vizsgálatok

A tervezési terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni.

3.7. Terület és földhasználat

A területen minden ipari és bányászati tevékenység tilos.

A strand területén új épület és egyéb új építmény csak úgy helyezhető el, ha az a védelem alatt álló fákat és gyökérzetüket nem érinti.

A területen új elhelyezésű infrastruktúra hálózat, közmű csak úgy építhető, ha az a helyi védelem alatt álló fákat, ágrendszerüket és gyökérzetüket nem érinti.

A meglévő infrastruktúra hálózat (közművek) karbantartása során sem sérülhet a védett fák gyökérzete, ágrendszere és környezetükben az eredeti állapotot (földfelszín magassága, talajminőség) minden esetben helyre kell állítani.

3.8. A faj védelmét szolgáló kezelési előírások

A védett természeti érték termőterülete védőövezetnek tekintendő. A védőövezet a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete, körben 2 méterrel megnövelve.

Tilos a fákat kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.

Tilos a talajfelszín letermelése a fák termőterületén, illetve a további földfeltöltés.

A védett fák jelentős mértékű alakváltoztatásának engedélyezéséhez (ágak gallyazása, csonkolása) a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a fakivágás balesetveszély-elhárítás érdekében történik. Ez jegyzői utasításra történhet. (katasztrófavédelem?)

A védett fák kivágása csak annak biológiai pusztulása esetén történhet meg, illetve a védettség megszüntetését követően, valamint akkor, ha annak állapota a környezetében kárt okozó veszélyt jelent.

Szükséges a védett fák tervezett időszak alatt, egyszeri, teljes növény-egészségügyi kezelése, nyesése, odvak kitisztítása, tömedékelése, száraz ágak eltávolítása.

Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatosága (hullott ágak és levelek összegyűjtése), megfelelő életér biztosítása.(gyommentesítés, valamint más fás szárú növényzet nem telepíthető a fák termőterületén). A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs, és a madarak fészekrakási (fiókanevelési) időszakán kívül kell elvégezni.

A fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar- vagy gombafertőzések elleni védekezés esetén a védett fákon és azok környezetében növényvédő szereket és más vegyi anyagokat csak a látogatók fűrdővendégek veszélyeztetése nélkül, a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni és amit csak ennek megfelelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet.

3.9. Adminisztráció

A helyi egyedi természeti érték védelem feloldása a jegyző hatásköre. A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket károsító, vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet. A határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében fel kell oldani a természeti érték védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A helyi védett természeti érték védettségének feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét is be kell szerezni.

Az önkormányzat jegyzőjének a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet hivatalból el kell küldenie az illetékes természetvédelmi hatóságnak.

3.10. Munkaterv

3.10.1. Középtávú munkaterv

A kezelési terv érvényességi idejére (2020-2024) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

- A védett természeti érték egészségi állapotának stabilizálása
- A védett természeti érték környezetének rendbe fenntartása, fejlesztése

3.10.2. Éves munkaterv

2020: A Törökszentmiklós belterület 1134/5 helyrajzi számú ingatlan tulajdonosának értesítése a védett természeti értékekről és az ebből adódó korlátozásokról és a védettséget jelző táblák kihelyezése.

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés. Sarjak eltávolítása.

2021: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2022: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2023: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2024: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása. A kezelési eredmények összegzése. A kezelési terv felülvizsgálata és a következő öt éves ciklusra való elkészítése.

3.11. A természetvédelmi kezelési terv végrehajtásának ellenőrzése és a terv felülvizsgálata

A természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat Törökszentmiklós Város Jegyzője ellenőrzi.

A kezelési terv felülvizsgálatának időpontja: 2024.

Az új kezelési terv életbe lépésének időpontja: 2025.

III. A Törökszentmiklós-Szakállas melletti Tisza-ártéren lévő fekete nyár természetvédelmi kezelési terve

1. **Elhelyezkedés:** Törökszentmiklós-Szakállas melletti ártéren, általános mezőgazdasági területen, mezőgazdasági út mellett
2. **Érintett helyrajzi számok:** Törökszentmiklós-Szakállas melletti ártéren, általános mezőgazdasági területen, mezőgazdasági út mellett
3. **Természetvédelmi kezelési terv**

3.1. Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések

- a botanikai értékű és tájképi jelentőségű idős fák fennmaradásának biztosítása
- a fákhoz kötődő állatvilág megőrzése
- a természeti érték bemutatásának biztosítása

3.2. Természetvédelmi stratégiák

A szükséges egészségügyi, állapot-fenntartási beavatkozások folyamatos biztosítása a faegyeden.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Természetvédelmi beavatkozáson kívül egyéb beavatkozások nem végezhetők el a védett fa területein.

3.4. Látogatás

Az egyedi védett természeti érték szabadon látogatható.

3.5. Oktatás és bemutatás

Az oktatást és bemutatást elősegítő új információs tábla kihelyezése

3.6. Kutatás, vizsgálatok

A tervezési terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni

3.7. Terület és földhasználat

A védett fa környezetében minden ipari és bányászati tevékenység tilos, valamint a mélyművelésű agrotechnikát (rigol-éke mélyszántás) is kerülni kell.

A védett fa területein új építmény csak úgy helyezhető el, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

A területen új építésű infrastruktúra hálózat csak úgy építhető, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

A meglévő infrastruktúra hálózat karbantartása során a fa körüli terepet eredeti, jelenlegi állapotot minden esetben helyre kell állítani.

A területen új építésű közmű csak úgy építhető, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

3.8 A faj védelmét szolgáló kezelési előírások

A védett természeti érték területe védőövezetnek tekintendő. A védőövezet a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete, körben 2 méterrel megnövelve.

Tilos a fát kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.

Tilos a talajfelszín letermelése, illetve a jelenlegi terepszintre történő földfeltöltés.

A védett fa jelentősmértékű megváltoztatásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a nagymérvű gallyazás, balesetveszély-elhárítás érdekében történik.

A védett fák kivágása csak annak biológiai pusztulása esetén történhet meg, illetve a védettség megszüntetését követően, valamint akkor, ha annak állapota a környezetében kárt okozó veszélyt jelent.

Szükséges a védett fák tervezett időszak alatt, egyszeri, teljes növény-egészségügyi kezelése, nyesése, odvak kitisztítása, tömedékelése, száraz ágak eltávolítása.

Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatosága (hullott ágak és levelek összegyűjtése), megfelelő élettér biztosítása.(gyommentesítés, valamint más fás szárú növényzet nem telepíthető a fák

termőterületén). A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs, és a madarak fészekrakási (fiókanevelési) időszakán kívül kell elvégezni.

A fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar- vagy gombafertőzések elleni védekezés esetén a védett fákon és azok környezetében növényvédő szereket a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni, és amit csak ennek megfelelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet. A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs időszakon kívül kell végezni.

3.9. Közlekedést érintő kezelési előírások

A fa mellett található mezőgazdasági út nyomvonalát, szélességét csak abban az esetben lehet megváltoztatni, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

Gépjárművel parkírozni a fa környezetében tilos. A gépjárműforgalommal és parkolással kapcsolatos tiltások nem vonatkoznak a kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.

3.10. Adminisztráció

A helyi egyedi természeti érték védelem feloldása a jegyző hatásköre. A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket károsító, vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet. A határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében fel kell oldani a természeti érték védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A helyi védett természeti érték védettségének feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét is be kell szerezni.

Az önkormányzat jegyzőjének a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet hivatalból el kell küldenie az illetékes természetvédelmi hatóságnak.

3.11. Munkaterv

3.11.1. Középtávú munkaterv

A kezelési terv érvényességi idejére (2020-2024) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

- A védett természeti érték egészségi állapotának stabilizálása
- A védett természeti érték környezetének rendbe tétele

3.11.2. Éves munkaterv

2020: A Törökszentmiklós, külterület 0353/5 és 0358/13. helyrajzi számú telkek tulajdonosainak értesítése a védett természeti értékről és az ebből adódó korlátozásokról.

A védettséget jelző tábla kihelyezése.

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés. Sarjak eltávolítása a fa környezetének rendezése. Letört ág csonkjának kezelése.

2021: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása.

2022: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2023: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2024: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása. A kezelési eredmények összegzése. A fa környezetének kezelési terv felülvizsgálata és a következő öt éves ciklusra való elkészítése.

3.12. A természetvédelmi kezelési terv végrehajtásának ellenőrzése és a terv felülvizsgálata

A természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat Törökszentmiklós Város Jegyzője ellenőrzi.

A kezelési terv felülvizsgálatának időpontja: 2024.

Az új kezelési terv életbe lépésének időpontja: 2025.

IV. A Törökszentmiklós Morotva dűlőben lévő törökmogyoró természetvédelmi kezelési terve

1. **Elhelyezkedés:** Törökszentmiklós északi határán, az Óballai út melletti általános mezőgazdasági területen, mezőgazdasági út mellett.
2. **Érintett helyrajzi számok:** Törökszentmiklós külterület 0643/11
3. **Természetvédelmi kezelési terv**
 - 3.1. **Természetvédelmi gyakorlati célkitűzések**
 - a botanikai értékű és tájképi jelentőségű idős fa fennmaradásának biztosítása
 - a fához kötődő állatvilág megőrzése
 - a természeti érték bemutatásának biztosítása

3.2. Természetvédelmi stratégiák

A szükséges egészségügyi, állapot-fenntartási beavatkozások folyamatos biztosítása a faegyeden.

3.3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

Természetvédelmi beavatkozáson kívül egyéb beavatkozások nem végezhetők el a védett területen.

3.4. Látogatás

A védett természeti érték szabadon látogatható.

3.5. Oktatás és bemutatás

Az ismertetést és bemutatást elősegítő új információs tábla kihelyezése

3.6. Kutatás, vizsgálatok

A fa védő-terület egészén jogerős természetvédelmi hatósági engedéllyel lehet kutatást végezni.

3.7. Terület és földhasználat

A védett fa környezetében minden ipari és bányászati tevékenység tilos, valamint a mélyművelésű agrotechnikát (rigol-éke mélyszántás) is kerülni kell.

A védett fa termőterületén új építmény csak úgy helyezhető el, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

A területen új építésű infrastruktúra hálózat csak úgy építhető, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

A meglévő infrastruktúra hálózat karbantartása során a fa körüli terepet eredeti, jelenlegi állapotot minden esetben helyre kell állítani.

A területen új építésű közmű csak úgy építhető, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

3.8. A faj védelmét szolgáló kezelési előírások

A védett természeti érték termőterülete védőövezetnek tekintendő. A védőövezet a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete, körben 2 méterrel megnövelve.

Tilos a fát kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.

Tilos a talajfelszín letermelése, illetve a jelenlegi terepszintre történő földfeltöltés.

A védett fa jelentősmértékű megváltoztatásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a nagymérvű gallyazás, balesetveszély-elhárítás érdekében történik.

A védett fák kivágása csak annak biológiai pusztulása esetén történhet meg, illetve a védettség megszüntetését követően, valamint akkor, ha annak állapota a környezetében kárt okozó veszélyt jelent.

Szükséges a védett fák tervezett időszak alatt, egyszeri, teljes növény-egészségügyi kezelése, nyesése, odvak kitisztítása, tömedékelése, száraz ágak eltávolítása.

Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatossága (hullott ágak és levelek összegyűjtése), megfelelő élettér biztosítása.(gyommentesítés, valamint más fás szárú növényzet nem telepíthető a fák termőterületén). A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs, és a madarak fészekrakási (fiókanevelési) időszakán kívül kell elvégezni.

A fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar- vagy gombafertőzések elleni védekezés esetén a védett fákon és azok környezetében növényvédő szereket a Környezetvédelmi és Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni, és amit csak ennek megfelelő végzettséggel rendelkező szakember végezhet. A beavatkozásokat (odúkezelés, száradékolás) vegetációs időszakon kívül kell végezni.

3.9. Közlekedést érintő kezelési előírások

A fa mellett található mezőgazdasági út nyomvonalát, szélességét csak abban az esetben lehet megváltoztatni, ha az a fát és gyökérzetét nem érinti.

Gépjárművel parkírozni a fa környezetében tilos. A gépjárműforgalommal és parkolással kapcsolatos tiltások nem vonatkoznak a kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.

3.10. Adminisztráció

A helyi egyedi természeti érték védelem feloldása a jegyző hatásköre. A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket károsító, vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységet. A határozat a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény értelmében fel kell oldani a természeti érték védettségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A helyi védett természeti érték védettségének feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét is be kell szerezni.

Az önkormányzat jegyzőjének a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet hivatalból el kell küldenie az illetékes természetvédelmi hatóságnak.

3.11. Munkaterv

3.11.1. Középtávú munkaterv

A kezelési terv érvényességi idejére (2020-2024) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

- A védett természeti érték egészségi állapotának stabilizálása
- A védett természeti érték környezetének rendbe tétele

3.11.2. Éves munkaterv

2020: A Törökszentmiklós, külterület 0353/5 és 0358/13. helyrajzi számú telkek tulajdonosainak értesítése a védett természeti értékről és az ebből adódó korlátozásokról.

A védettséget jelző tábla kihelyezése.

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés. Sarjak eltávolítása a fa környezetének rendezése. Letört ág csonkjának kezelése.

2021: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása.

2022: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2023: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása

2024: Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése, gyommentesítés, fenntartó jellegű beavatkozások biztosítása. A kezelési eredmények összegzése. A fa környezetének kezelési terv felülvizsgálata és a következő öt éves ciklusra való elkészítése.

3.12. A természetvédelmi kezelési terv végrehajtásának ellenőrzése és a terv felülvizsgálata

A természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat Törökszentmiklós Város Jegyzője ellenőrzi.

A kezelési terv felülvizsgálatának időpontja: 2024.

Az új kezelési terv életbe lépésének időpontja: 2025.